PROJEKT LUONTO KOTI REALIZOWANY PRZEZ MONIHELI I MARTTALIITTO W FINLANDII

Projekt Luontokoti stanowi wspólne przedsięwzięcie *Moniheli*, fińskiej wielokulturowej organizacji pozarządowej wspierającej ponad sto organizacji członkowskich w Finlandii zajmujących się integracją imigrantów, oraz *Marttaliitto (Stowarzyszenie Martha)*, długoletniej fińskiej organizacji non-profit posiadającej doświadczenie w zakresie edukacji ekologicznej, zaangażowania społecznego i uczestnictwa obywatelskiego. Projekt Luontokoti, uruchomiony jako trzyletnia inicjatywa o zasięgu ogólnokrajowym (2022-2024), wykorzystuje podejście oparte na naturze, aby sprostać wyzwaniom związanym z dobrostanem imigrantów w Finlandii. Poprzez wieloaspektowy program obejmujący spacery na łonie natury, ogrodnictwo domowe, różne podstawowe zajęcia na świeżym powietrzu oraz szkolenia dla organizacji wielokulturowych, projekt ma na celu poprawę dobrostanu psychicznego, fizycznego i społecznego populacji imigrantów, jednocześnie wzmacniając modele wsparcia integracji i promując wielokulturowość.

Cel działania i wyniki

Projekt Luontokoti oferuje szereg ogólnodostępnych programów, kursów, szkoleń, wycieczek i wydarzeń mających na celu poprawę samopoczucia psychicznego i fizycznego imigrantów oraz innych członków społeczności w Finlandii. Programy te wykorzystują środowisko naturalne Finlandii, wykorzystując zajęcia oparte na naturze i zanurzenie się w kulturze, aby sprzyjać pozytywnym doświadczeniom i wzmacniać integrację społeczną. Inicjatywa ma charakter integracyjny i zachęca do udziału różne grupy społeczne, niezależnie od statusu imigracyjnego/uchodźczego lub umiejętności językowych, promując w ten sposób integrację, wielokulturowość i budowanie społeczności.

Krótki opis i zakres

Bogate środowisko naturalne Finlandii w połączeniu z unikalnym „prawem każdego człowieka” – które zapewnia publiczny dostęp do obszarów naturalnych – stanowi wyjątkowy kontekst dla podejmowania wyzwań związanych z integracją imigrantów. Podczas gdy imigranci i uchodźcy często napotykają znaczne bariery integracyjne, w tym trudności językowe, różnice kulturowe i izolację społeczną, prowadzące do tworzenia się odizolowanych enklaw migrantów, kultura rekreacji na świeżym powietrzu w Finlandii oferuje potencjalną drogę do integracji społecznej. Projekt Luontokoti wykorzystuje tę sytuację, opracowując program oparty na zajęciach na świeżym powietrzu, takich jak spacery, jazda na rowerze, jazda na nartach, zbieranie jagód, pływanie, wędrówki i biwakowanie, aby promować interakcje międzykulturowe, poprawiać samopoczucie psychiczne i fizyczne oraz ułatwiać imigrantom poczucie przynależności do fińskiego społeczeństwa. Strategia ta bezpośrednio rozwiązuje problemy związane z barierami językowymi i promuje zaangażowanie społeczne w naturalnym i dostępnym otoczeniu.

Narzędzia i praktyki

Program Luontokoti wykorzystuje typowe fińskie formy rekreacji na świeżym powietrzu – zbieranie jagód, pływanie, wędrówki i biwakowanie – aby ułatwić integrację imigrantów i poprawić ich samopoczucie fizyczne i psychiczne. Dostępność tych zajęć, wymagających minimalnych umiejętności lub specjalistycznego szkolenia, sprzyja szerokiemu udziałowi imigrantów i uchodźców. Ponadto wspólne uczestnictwo w tych zajęciach stwarza okazję do nieformalnej nauki języka i wymiany międzykulturowej. Rozmowy o przyrodzie, jedzeniu i rekreacji w języku fińskim sprzyjają rozwijaniu kompetencji językowych i ułatwiają głębsze zrozumienie fińskiej kultury i norm społecznych. Proces ten ma charakter wzajemny;
interakcja z imigrantami podczas programów Luontokoti pogłębia zrozumienie kultur imigrantów

i sprzyja rozwijaniu pozytywnych relacji międzyetnicznych. Wynikające z tego interakcje społeczne i tworzenie nowych sieci społecznych znacząco przyczyniają się do łagodzenia poczucia izolacji, depresji i samotności wśród uczestników.

Zasoby

Program Luontokoti stanowi przykład skutecznego wykorzystania zasobów, opierając się głównie na łatwo dostępnych aktywach i partnerstwach opartych na współpracy. Kluczowe zasoby obejmują:

- **Infrastruktura** organiz**acyjna:** Platforma koordynacyjna jest niezbędna do zarządzania zasobami ludzkimi i logistyką programu. Platformą tą może być istniejąca organizacja pozarządowa, organizacje skupiające imigrantów lub nowo utworzona sieć współpracy grup społecznych.
- **Rekrutacja wolontariuszy:** Rekrutacja wolontariuszy jest podstawą sukcesu programu. Wolontariuszy pozyskuje się poprzez partnerstwa z różnymi organizacjami społecznymi, w tym organizacjami pozarządowymi obsługującymi populacje imigrantów, ośrodkami przyjmującymi uchodźców, instytucjami edukacyjnymi (szkołami, uniwersytetami), lokalnymi agencjami rządowymi, organizacjami wyznaniowymi, klubami sportowymi i rekreacyjnymi oraz przedsiębiorstwami związanymi z rekreacją na świeżym powietrzu i dobrym samopoczuciem.
- **Wiedza ekspercka:** Dostęp do wiedzy eksperckiej jest ułatwiony dzięki partnerstwom z klubami outdoorowymi, organizacjami sportowymi, instytucjami edukacyjnymi i przedsiębiorstwami specjalizującymi się w rekreacji na świeżym powietrzu lub dobrym samopoczuciu. Partnerstwa te zapewniają dostęp do wykwalifikowanych specjalistów i specjalistycznego sprzętu po obniżonych kosztach lub bezpłatnie.
- **Rozpowszechnianie** informacji **w społeczności** Program wykorzystuje opłacalną strategię komunikacyjną, głównie poprzez kanały mediów społecznościowych zarządzane przez organizację koordynującą. Stanowi to platformę do rozpowszechniania informacji o programie przez wolontariuszy oraz rekrutacji dodatkowych wolontariuszy i zasobów.

Plan i harmonogram

Działania w ramach programu są zaplanowane tak, aby zmaksymalizować zaangażowanie uczestników, dostosowując się jednocześnie do ograniczeń wynikających z sezonowego klimatu Finlandii. Podstawowym elementem programu są odbywające się co dwa tygodnie weekendowe wycieczki i wyprawy piesze w miesiącach letnich (od 15 maja do 30 sierpnia). Ponadto przez cały rok prowadzone są comiesięczne warsztaty szkoleniowe. Harmonogram zajęć na świeżym powietrzu poza szczytem sezonu letniego charakteryzuje się elastycznością i dostosowaniem do panujących warunków pogodowych, aby zapewnić uczestnikom bezpieczeństwo i przyjemność.

Metodologia

Program Luontokoti wykorzystuje podejście oparte na metodach mieszanych, aby ułatwić integrację imigrantów poprzez zajęcia na łonie natury. Strategia jego wdrażania obejmuje następujące kluczowe etapy

1. Infrastruktura programu i mobilizacja zasobów:

Program może funkcjonować jako samodzielna jednostka, np. platforma zajęć klubowych, lub zostać włączony do struktury istniejącej organizacji. Kluczowe znaczenie ma wybór odpowiedniego miejsca, biorąc pod uwagę takie czynniki, jak dostępność dla docelowych grup (imigrantów i uchodźców), bliskość obszarów naturalnych oraz dostępność odpowiednich obiektów (np. pomieszczeń do prowadzenia warsztatów). Proszę wybrać odpowiednią lokalizację dla Państwa działań szkoleniowych. Jeśli zdecydują się Państwo zorganizować

oddzielną platformę. Jeśli zdecydują się Państwo działać w ramach istniejącej organizacji, można wykorzystać istniejące pomieszczenia tej organizacji lub znaleźć odpowiednią lokalizację, taką jak centrum społecznościowe, szkoła, biblioteka lub sala kościelna.

2. Rekrutacja i szkolenie wolontariuszy:

Sukces programu zależy od rekrutacji i szkolenia wolontariuszy biegle posługujących się lokalnym językiem. Wolontariusze pochodzą z różnych środowisk, w tym są to miłośnicy języków, nauczyciele i członkowie społeczności zaangażowani w wymianę międzykulturową. Szkolenie wolontariuszy koncentruje się na ułatwianiu działań związanych z przyrodą, wspieraniu środowisk wielokulturowych i promowaniu wrażliwości kulturowej.

3. Projekt programu i harmonogram zajęć:

Opracowuje się ustrukturyzowany harmonogram zajęć, biorąc pod uwagę dostępność zarówno wolontariuszy, jak i uczestników. Za optymalne uznaje się regularne sesje, odbywające się co tydzień lub co dwa tygodnie, z uwzględnieniem dostępności uczestników i ograniczeń logistycznych.

4. Rozpowszechnianie informacji i rekrutacja uczestników:

W celu maksymalizacji udziału w programie wdrażana jest wielokanałowa strategia informacyjna. Obejmuje ona wykorzystanie ośrodków społecznościowych, ośrodków recepcyjnych dla uchodźców, organizacji wspierających uchodźców, szkół, instytucji religijnych i platform mediów społecznościowych. Informacje o programie są rozpowszechniane za pomocą ulotek, plakatów i ogłoszeń internetowych, zapewniających jasną komunikację na temat celów programu, zajęć i harmonogramów.

5. Realizacja i ułatwianie działań:

Działania w ramach programu są starannie zaprojektowane tak, aby zaangażować uczestników o różnym poziomie zaawansowania, z wykorzystaniem metod interaktywnych i partycypacyjnych. Działania obejmują różnorodne doświadczenia związane z naturą, w tym spacery z przewodnikiem, warsztaty, zajęcia na świeżym powietrzu i sesje edukacyjne oparte na uczestnictwie, które sprzyjają wymianie międzykulturowej i świadomości ekologicznej. Materiały edukacyjne są dobierane tak, aby wspierać działania, zapewniając dostępność i adekwatność dla docelowych odbiorców.

6. Monitorowanie i ocena programu:

W celu zapewnienia skuteczności programu Luontokoti wdrożono solidne ramy oceny. Ramy te obejmują:

- **Gromadzenie danych jakościowych:** Aktywnie zbierane są opinie uczestników poprzez regularne ankiety i częściowo ustrukturyzowane wywiady w celu oceny zadowolenia, identyfikacji obszarów wymagających poprawy oraz pomiaru postrzeganego wpływu programu.
- **Gromadzenie danych ilościowych:** Monitoruje się i analizuje frekwencję, poziom uczestnictwa oraz pomiary samopoczucia i przyswojenia wiedzy przed i po programie, aby ocenić ogólną skuteczność programu.

7. Trwałość programu:

Długoterminowa trwałość wymaga zapewnienia stałego finansowania, utrzymania aktywnego naboru wolontariuszy oraz wspierania silnych partnerstw z lokalnymi organizacjami i interesariuszami zaangażowanymi w integrację imigrantów i rozwój społeczności. Ciągłe udoskonalanie działań programu w oparciu o opinie i dane z oceny ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania jego trafności i skuteczności.

Budżet

Pomyślna realizacja projektu Luontokoti wymaga kompleksowych ram budżetowych obejmujących różne kategorie kosztów. Szczegółowy podział przewidywanych wydatków ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia rentowności projektu i efektywnej alokacji zasobów. Poniżej przedstawiono kluczowe kwestie budżetowe:

1. Koszty związane z miejscem i obiektami:

Chociaż wiele działań Luontokoti wykorzystuje łatwo dostępne zasoby naturalne rozległych parków i obszarów leśnych Finlandii, minimalizując koszty wynajmu obiektów, niektóre elementy programu wymagają dedykowanych przestrzeni. Warsztaty, szkolenia w pomieszczeniach zamkniętych i plany awaryjne na wypadek niekorzystnych warunków pogodowych mogą wymagać rezerwacji centrów społecznościowych lub innych odpowiednich obiektów zamkniętych. W związku z tym należy przeznaczyć pozycję budżetową na pokrycie potencjalnych opłat za wynajem obiektów, w zależności od konkretnych działań i ich wymagań logistycznych.

2. Zakup materiałów i sprzętu:

Zakup materiałów i sprzętu jest niezbędny do prowadzenia angażujących i skutecznych zajęć opartych na przyrodzie. Kategoria ta obejmuje:

- **Materiały edukacyjne:** Zakup materiałów edukacyjnych, w tym broszur, map, przewodników terenowych (skupiających się na fińskiej florze i faunie) oraz drukowanych materiałów informacyjnych na potrzeby warsztatów. Koszty powinny uwzględniać druk, projektowanie i ewentualne tłumaczenie na wiele języków.
- **Sprzęt do konkretnych działań:** W zależności od planowanych działań (np. zbieranie pożywienia, zbieranie jagód, fotografia przyrodnicza, obserwacja ptaków), budżet musi uwzględniać zakup lub wynajem specjalistycznego sprzętu. Może to obejmować narzędzia, pojemniki, aparaty fotograficzne, lornetki i wszelkie inne niezbędne materiały.
- **Środki bezpieczeństwa:** Zapewnienie kompleksowej apteczki pierwszej pomocy, odpowiednio wyposażonej na różne potencjalne sytuacje na świeżym powietrzu, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa uczestników.

3. Wyżywienie i napoje dla uczestników:

Aby poprawić wrażenia uczestników i stworzyć pozytywne środowisko do nauki, zaleca się zapewnienie przekąsek podczas wycieczek i warsztatów. Wymaga to przeznaczenia środków budżetowych na przekąski, napoje i ewentualnie posiłki, zwłaszcza w przypadku dłuższych warsztatów lub szkoleń. Aby zapewnić integrację wszystkich uczestników, należy uwzględnić ograniczenia dietetyczne i alergie.

4. Wydatki na marketing i promocję:

Skuteczne strategie marketingowe i promocyjne mają kluczowe znaczenie dla przyciągnięcia uczestników. Kategoria ta obejmuje:

- **Media drukowane:** projektowanie, drukowanie i dystrybucja ulotek, plakatów lub broszur za pośrednictwem różnych kanałów, w tym ośrodków kultury, bibliotek i odpowiednich organizacji.
- **Marketing cyfrowy:** inwestycje w kampanie reklamowe w mediach społecznościowych oraz ewentualnie tworzenie lub utrzymanie stron internetowych w celu zwiększenia widoczności w Internecie i ułatwienia rejestracji.
- **Usługi tłumaczeniowe:** W zależności od docelowej grupy uczestników, mogą być wymagane usługi tłumaczeniowe materiałów marketingowych, aby zapewnić skuteczną komunikację w różnych środowiskach językowych.

5. Personel i wiedza specjalistyczna:

Chociaż wkład wolontariuszy jest istotnym elementem projektu Luontokoti, w przypadku niektórych działań może być konieczne przeznaczenie środków budżetowych na usługi ekspertów. Obejmuje to:

- **Honoraria ekspertów:** wynagrodzenie dla przewodników przyrodniczych, botaników lub innych specjalistów, którzy dzielą się swoją specjalistyczną wiedzą podczas określonych warsztatów lub szkoleń. Może to również obejmować wynagrodzenie dla instruktorów prowadzących warsztaty dotyczące dobrego samopoczucia lub integracji.
- **Szkolenia i zachęty dla wolontariuszy:** W ramach projektu należy przeznaczyć środki na programy szkoleniowe dla wolontariuszy, koncentrujące się na podstawowych umiejętnościach (pierwsza pomoc, świadomość przyrodnicza, wrażliwość międzykulturowa). Niewielkie zachęty mające na celu uznanie i wynagrodzenie wkładu wolontariuszy mogą zwiększyć ich motywację i retencję.

6. Transport i logistyka:

Należy uwzględnić koszty transportu, szczególnie w przypadku wycieczek terenowych. Obejmuje to potencjalne zwroty kosztów podróży wolontariuszy lub organizację i finansowanie transportu dla uczestników, którzy nie mają dostępu do prywatnych pojazdów.

7. Koszty administracyjne i operacyjne:

Należy przeznaczyć odpowiednią pozycję w budżecie na standardowe wydatki administracyjne i operacyjne:

- **Materiały biurowe:** artykuły papiernicze, drukowanie i inne rutynowe materiały biurowe.
- **Ubezpieczenie:** Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej jest niezbędne do ograniczenia ryzyka związanego z zajęciami na świeżym powietrzu.
- **Komunikacja:** Telefon, internet i inne wydatki związane z komunikacją.

Kryteria sukcesu

Ocena skuteczności projektu Luontokoti w promowaniu integracji poprzez zajęcia na łonie natury wymaga wielopłaszczyznowego podejścia. Do oceny sukcesu projektu zostaną wykorzystane następujące kryteria:

- **Oceny przed i po programie:** Przed udziałem w programie zostanie przeprowadzona ocena samopoczucia uczestników (psychicznego, fizycznego i społecznego), wiedzy na temat fińskiej przyrody oraz poczucia przynależności do społeczności. Po zakończeniu programu zostanie przeprowadzona ocena po programie przy użyciu identycznych narzędzi w celu zmierzenia zmian w tych kluczowych zmiennych. Oceny te będą opierać się na standardowych kwestionariuszach, ustrukturyzowanych wywiadach i sprawdzonych metodach samooceny, aby zapewnić ich wiarygodność i porównywalność.
- **Udział w programie i zaangażowanie:** Dane ilościowe dotyczące frekwencji w programie i wskaźników aktywnego udziału zostaną zebrane i przeanalizowane w celu określenia poziomu zaangażowania uczestników. Wyższe wskaźniki udziału będą interpretowane jako wskazujące na pozytywny odbiór programu i jego skuteczność. Obserwacje jakościowe podczas zajęć w ramach programu uzupełnią te wskaźniki ilościowe, zapewniając bogatszy wgląd w poziom zaangażowania uczestników.
- **Oceny obserwacyjne:** Obserwacja zachowań uczestników i interakcji podczas zajęć w celu oceny ich zaangażowania, zadowolenia i doświadczeń edukacyjnych. Odnotowanie wszelkich poprawy w zakresie interakcji społecznych, pewności siebie i komfortu w naturalnym otoczeniu.
- **Ankiety z opiniami:** Prowadzenie regularnych ankiet w celu zebrania opinii uczestników na temat ich doświadczeń, postrzeganych korzyści z udziału, sugestii dotyczących ulepszeń oraz zadowolenia z zajęć Luontokoti. Zebrane dane zostaną wykorzystane do oceny zaangażowania uczestników, ich zadowolenia i doświadczeń edukacyjnych. Konkretne wskaźniki będą obejmowały zauważalną poprawę interakcji społecznych, poziomu pewności siebie i komfortu w naturalnym otoczeniu.
- **Gromadzenie danych jakościowych:** Przeprowadzajcie pogłębione wywiady z uczestnikami, aby uzyskać głębszy wgląd w indywidualne doświadczenia uczestników. Wywiady te będą dotyczyły motywacji do udziału, napotkanych wyzwań oraz postrzeganych wpływów programu Luontokoti na samopoczucie i integrację. Zastosowane zostaną techniki analizy danych jakościowych w celu zidentyfikowania powtarzających się tematów i wzorców w zebranych danych.
- **Pomiar wyników w zakresie samopoczucia:** Wykorzystanie sprawdzonych kwestionariuszy lub skal do oceny zmian w samopoczuciu psychicznym i fizycznym uczestników, poziomie stresu i ogólnej jakości życia przed i po uczestnictwie w programach Luontokoti.

- **Ocena przyswojenia wiedzy i świadomości ekologicznej:** Ocena wiedzy uczestników na temat lokalnej przyrody, flory, fauny i zrównoważonych praktyk przed i po uczestnictwie w programie za pomocą testów, quizów lub innych metod oceny wiedzy.
- **Badania podłużne:** Przeprowadzenie badań uzupełniających w celu śledzenia samopoczucia uczestników, retencji wiedzy i wyników integracji przez dłuższy okres po ich zaangażowaniu w działania Luontokoti.
- **Ocena integracji społecznej:** Ocena zmian w sieciach społecznościowych uczestników, ich powiązaniach z lokalną społecznością i poczuciu przynależności. Może to obejmować analizę sieci społecznościowych lub samoocenę więzi społecznych.
- **Analiza porównawcza:** Przeprowadzona zostanie analiza porównawcza w celu oceny zróżnicowanego wpływu programu Luontokoti. Będzie ona polegać na porównaniu wyników uczestników, którzy aktywnie zaangażowali się w program, z odpowiednią grupą kontrolną, która nie uczestniczyła w programie. Porównanie to posłuży do wykazania wyjątkowego wkładu programu w poprawę samopoczucia i integracji.
- **Ocena wpływu na społeczność:** Ocena szerszego wpływu projektu Luontokoti na społeczność, w tym zmian w postawach wobec imigrantów, zwiększonej spójności społecznej i lepszego zrozumienia międzykulturowego. Zebranie opinii od interesariuszy i partnerów społecznych w celu oceny ogólnego wpływu.

Adaptacja

Bogate środowisko naturalne Finlandii stanowi wyjątkowe miejsce do podejmowania wyzwań związanych z integracją imigrantów, dzięki czemu realizacja projektu Luontokoti jest szczególnie skuteczna. Jednak w innych krajach cele projektu mogą napotkać przeszkody ze względu na ograniczoną przestrzeń naturalną. Aby temu zaradzić, działania można organizować w parkach miejskich, ogrodach społecznościowych lub obiektach rekreacyjnych, takich jak sadzenie drzew, krótkie wycieczki piesze po parkach miejskich, które mogą służyć jako alternatywne miejsca sprzyjające zaangażowaniu społeczności. Ponadto można organizować zajęcia w pomieszczeniach, takie jak lekcje gotowania, warsztaty artystyczne, lekcje gry na instrumentach muzycznych lub wydarzenia związane z wymianą kulturową, aby ułatwić interakcję między uczestnikami.

Jeśli kraj przyjmujący ma znaczne ograniczenia w zapewnieniu środowiska naturalnego, alternatywne strategie mogą skutecznie dostosować projekt Luontokoti. Dostępność ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia pomyślnych wyników, ponieważ działania te, które wymagają minimalnych umiejętności lub specjalistycznego szkolenia, zachęcają do szerokiego udziału imigrantów i uchodźców. Projekt powinien oferować różnorodne programy o otwartym dostępie, które bezpośrednio zajmują się barierami językowymi i promują zaangażowanie społeczne w dostępnych środowiskach społecznościowych. Treści powinny sprzyjać interakcjom, które pogłębiają zrozumienie kultur imigrantów i ułatwiają rozwój pozytywnych relacji między grupami etnicznymi. Ponadto program Luontokoti można dostosować do różnych kontekstów i środowisk. Dzięki zastosowaniu podobnych narzędzi i metodologii może on zachęcić do udziału różne grupy społeczne, niezależnie od statusu imigracyjnego lub uchodźczego czy znajomości języka, promując w ten sposób integrację, wielokulturowość i budowanie społeczności.

Podsumowując, chociaż fińskie przestrzenie naturalne wzbogacają doświadczenie Luontokoti, kreatywne adaptacje programu mogą nadal sprzyjać znaczącym interakcjom i wsparciu dla populacji imigrantów w środowiskach miejskich, skutecznie przyczyniając się do ich integracji i dobrobyt.

Zdjęcia

Luonto-koti

© Moniheli Ry

© Marttaliitto Ry

© Moniheli Ry

© Marttaliitto Ry

© Moniheli Ry

© Moniheli Ry

Referencje

MONIHELI https://moniheli.fi/luontokoti/

MARTTALIITTO https://www.martat.fi/martat/toimintamme/kohdennettuneuvonta/luontokoti/